

عنوان مقاله:

واکاوی اندیشه های جاحظ درباره ترجمه و معنا در کتاب الحيوان

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 22، شماره 7 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

رضا امینی - استادیار زبان شناسی، هیئت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

جاحظ - زاده سده دوم هجری - از بزرگترین اندیشمندان زمان خود است. او در حوزه ترجمه و معنا اندیشه‌های ژرفی دارد که به‌خوبی با اندیشه‌های هم‌سنگ آن در جهان امروز برابری می‌کند. در این پژوهش، این اندیشه‌ها با توجه به آنچه او در کتاب «الحيوان» گفته بررسی شده است. بدین منظور، پس از «مقدمه»، جاحظ و به‌طور خاص کتاب «الحيوان» او معرفی شده، سپس اندیشه‌های او درباره ترجمه و معنا تحلیل شده است. جاحظ، در کتاب مذکور، با استدلالی قوی و روشن، سختی کار ترجمه، توانمندی‌هایی که باید در مترجم وجود داشته باشد و دشواری تا سرحد ناممکنی ترجمه شعر و متون دینی را تبیین کرده است. در «الحيوان»، جاحظ از جمله بر این باور است که مترجم باید به زبانی که از آن ترجمه می‌کند و زبانی که به آن ترجمه می‌کند، به‌یک اندازه چیره باشد و دانش مترجم در زمینه موضوعی که ترجمه می‌کند نیز باید هم‌سنگ دانش نویسنده متن اصلی باشد. چنین دیدگاه‌هایی، از نظر ظرافت و دقت علمی، چیزی کم از دیدگاه‌های نظریه‌پردازان و بنامان امروز این حوزه ندارد. همچنین آنچه که جاحظ درباره معنای متن گفته، گواهی است بر شناخت خوب و دقیقی که او از لایه‌های پیدا و پنهان معنای «متن» داشته است.

کلمات کلیدی:

جاحظ، معنا، متن، ترجمه، متن دینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1548850>

